

L'enemic més perillós per als EUA

L'exèrcit dels Estats Units desplegat a l'Iraq no sols ha de vigilar els atemptats de la resistència. Ara també comencen a detectar-se senyals d'alarma entre la tropa. La moral dels soldats invasors no passa els millors moments, i fins i tot s'han confirmat tretze suïcidis.

Els 130.000 soldats dels Estats Units a l'Iraq afronten diàriament atemptats suïcides, emboscades o atacs d'iraquians contraris a l'ocupació. Però això no és el pitjor que els podria passar, almenys vist des de Washington. La història militar és plena de batalles i guerres perdudes per manca de moral entre la tropa, però a diferència dels perills externs, les qüestions que afecten els ànims bel·licosos són més subtils i tarden més a ser detectades. De fet, en aquesta ocasió no ha estat fins ara, a la tardor, que els senyals d'alarma s'han fet públics, encara que, ja abans de l'estiu, van començar a aparèixer les primeres cartes als mitjans de comunicació dels EUA amb les queixes de familiars dels soldats. Però no va ser fins fa dues setmanes que va esclatar la bomba: primer, amb una enquesta als soldats a l'Iraq, i després, amb les xifres oficials dels suïcidis entre la tropa: tretze, de moment.

Pel que fa a l'enquesta (que difícilment hagués aparegut en cap mitjà de comunicació vinculat a cap exèrcit del món si no fos per la situació a què s'ha arribat, tot s'ha de dir), la va publicar el dia 15 d'octubre el diari militar *Stars and Stripes* ("Estrelles i barres"), una publicació creada el 1860, en la guerra civil dels EUA, que actualment paga parcialment el Pentàgon, però el qual no en controla els continguts.

L'enquesta revela que, a més de Bruce Willis, cal que des de Hollywood els enviïn la Liv Taylor o l'Angelie Jolie, ja que un 34% dels soldats tenen la moral baixa o molt baixa, mentre que els que afirmen que tenen una moral alta o molt alta només són el 27%, i la resta es que-

da en l'escepticisme mitjà. Altres dades destacades de l'enquesta són que un 49% no creuen que es reenganxin a l'exèrcit després d'aquesta missió; que un terç dels enquestats diuen que la missió no té una definició clara i que té una vàlua petita o nul·la. Només (ja que estem parlant d'un cos amb l'obediència cega i incondicional com a lema) un 67% diu que la guerra valia la pena, probablement valia la pena o valia molt la pena, i un 63% diu que la missió està clarament definida.

A més d'aquesta visió general, l'enquesta també detalla que els que més es queixen de manca de moral són els soldats reservistes i de la Guàrdia Nacional, que s'autodefineixen de "soldats de segona classe", mentre els que es declaren més animats pertanyen a l'exèrcit de l'aire i a la marina. Les condicions d'uns i altres és cert que són diferents, fins i tot hi ha quarters compartits on l'exèrcit de l'aire gaudeix d'una franquícia de Pizza Hut on no poden accedir els soldats de les altres branques militars. Altres diferències serien que uns disposen de tres àpats calents al dia, mentre que d'altres els racionen l'aigua o encara no s'han pogut dutxar amb aigua calenta, o bé que els reservistes no tenen les mateixes facilitats que els professionals pel que fa a medicaments i a atenció sanitària. Fins i tot, fa pocs dies, l'agència Associated Press informava que 30.000 soldats encara esperen armilles antibales especials, que no tindran fins al desembre.

Els responsables de *Stars and Stripes* van decidir fer aquesta enquesta després de rebre nombroses cartes de soldats queixant-se de la situació que vivien a

L'Iraq. Així, durant tres setmanes d'agost van enviar tres equips de periodistes a recórrer cinquanta quaters a l'Iraq, amb un qüestionari de disset preguntes que van arribar a fer a 1.935 soldats de tots els cossos de l'exèrcit dels EUA. El diari alerta que els resultats de l'enquesta "no són científics"; ja es van consultar els soldats disponibles en cada moment i, per tant, no es va fer una selecció prèvia, que sí que seria veritablement representativa. Tot i així asseguren que, com a mínim, té un valor orientatiu.

Totes aquestes dades van arribar immediatament als mitjans de comunicació dels EUA, per això, els responsables del Departament de Defensa no van poder evitar respondre a l'alarma. Sobretot després d'haver estat insistint en els èxits dels EUA a l'Iraq, ja sigui des del Departament o bé des d'alguns grups de congressistes que s'han desplaçat a l'Iraq.

Tant el secretari de Defensa, Donald Rumsfeld, com el general Richard Myers, han reconegut que potser des dels seus càrrecs no capten l'estat dels ànims de la tropa, ja sigui perquè quan els visiten el moment no és representatiu del dia a dia o perquè els donen la cara més positiva de la qüestió. Tots dos han reconegut també que la moral és preocupant i que cal estar-hi atents, i Myers fins i tot ha dit que l'enquesta, encara que no és científica, és "útil". Per contra, el principal cap militar dels EUA a l'Iraq, el general Ricardo Sánchez, ha dit que entre els seus soldats no hi ha cap problema de moral, encara que sigui normal trobar algú que algun dia estigui en baixa forma.

Suïcidis. El problema, però, s'ha agreujat en el moment que s'ha conegut que alguns soldats han eliminat la baixa forma a força de trets al cap. Un dia després de publicar-se l'enquesta de *Stars and Stripes* van fer-se públiques les dades oficials de suïcidis entre la tropa: tretze de confirmats en els darrers set mesos, i tretze més que s'estan investigant. Els tretze confirmats representen un 10% dels més de 120 morts que l'exèrcit dels EUA ha patit a l'Iraq en circumstàncies no vinculades a cap combat.

La mitjana s'ha situat, doncs, en disset suïcidis per cada 100.000 soldats, mentre

Segons una enquesta de la revista militar *Stars and Stripes*, un 34% dels soldats dels Estats Units desplegats a l'Iraq diuen que tenen la moral baixa o molt baixa.

que normalment l'exèrcit de terra i la marina tenen onze suïcidis per cada 100.000 soldats, l'exèrcit de l'aire en té 9,5, i els cossos especials dels marines en tenen 12,6.

Davant d'aquesta situació, els responsables militars han enviat un equip de dotze doctors per investigar les causes dels suïcidis, el qual ja ha fet unes 700 entrevistes. Les primeres conclusions apunten a les condicions difícils i al desplegament llarg i sense data final clara.

A això s'afegeix, com a facilitador de l'opció suïcida, el ràpid accés a les armes. De moment ja han enviat 487 soldats a casa per problemes mentals, tot i que en altres guerres aquests casos s'han tractat *in situ*, cosa que també mostra o bé que són molts casos o bé que no hi ha prou mitjans per atendre'ls a l'Iraq.

Tot plegat ha fet que al Senat dels EUA s'hagin fet sentir les queixes per les condicions de vida dels soldats. Així, la setmana passada va aprovar que el Pentàgon revisi com compta la durada del servei de la Guàrdia Nacional i els reservistes. Fins ara es calculava l'inici del servei en el moment que el soldat arribava al lloc, encara que, cal tenir-ho en compte, moltes vegades aquests soldats s'estan setmanes i mesos sencers als quaters dels EUA des que els criden fins

que surten cap a la seva destinació. La Guàrdia Nacional compta amb 350.000 persones, de les quals 210.000 ja han estat mobilitzades. I, pel que fa als reservistes, 85.000 dels 205.000 estan en alerta o actius.

Aquestes i altres notícies negatives per als interessos del Govern dels EUA incomoden molt el president Bush, que ja ha dit que els grans mitjans de comunicació nord-americans només es fixen en les coses que van malament a l'Iraq. Es per això que s'han reforçat les mesures per aturar la curiositat dels periodistes, els quals, per exemple, ja no poden accedir lliurement als hospitals i a la morgue iraquians si no tenen un permís especial. A més, George W. Bush, en un gest dedicat als grans mitjans, va concedir la setmana passada un seguit d'entrevistes només a televisions locals dels EUA. Un gest que —com recordava un dels afectats, la revista *Newsweek*— ja va fer Bill Clinton, quan no li agradà el que deien d'ell els mitjans nacionals.

El cas és que Bush cada cop té més fronts oberts, que s'haurà d'esforçar a apagar si no vol arribar a les presidencials, d'aquí un any, sense cap opció de superar el seu pare revalidant el càrrec.

Oriol Cortacans